

Λύσεις και Υποδείξεις Επιλεγμένων Ασκήσεων

1.1

1 i)

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & -1 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 0 \end{array} \right].$$

2 ii)

$$\begin{array}{rcl} & x_3 & = 0 \\ x_2 & +x_4 & +3x_5 = 2 \\ 3x_2 & & = 1 \end{array} .$$

Λύνοντας ως προς x_2 και στη συνέχεια ως προς x_4 , βρίσκουμε ότι η γενική λύση του συστήματος είναι η 5άδα $(x_1, 1/3, 0, 5/3 - x_5, x_5)$ όπου $s, t \in \mathbb{R}$. Επομένως το σύνολο των λύσεων είναι

$$\left\{ \left(s, \frac{1}{3}, 0, \frac{5}{3} - t, t \right) : s, t \in \mathbb{R} \right\}.$$

3 Το σύνολο των λύσεων είναι ολόκληρος ο $\mathbb{R}^4$.

1.2

1 Υπάρχουν ακριβώς δύο τέτοιοι πίνακες.

2

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & a \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \text{ όπου } a \in \mathbb{C} .$$

3

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 0 & 0 \end{bmatrix}, \text{ όπου } a \in \mathbb{C} .$$

4 $\text{rank } A_2 = 2$ αφού η ελαττωμένη κλιμακωτή μορφή γραμμών του A_2 είναι ο πίνακας

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & -5 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} .$$

1.3

- 1** Η ελαττωμένη κλιμακωτή μορφή γραμμών του επαυξημένου πίνακα των τεσσάρων συστημάτων είναι ο πίνακας

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc|c} 1 & 0 & 3 & 0 & 0 & 0 & 2a - b \\ 0 & 1 & -2 & 0 & 1 & 1 & b - a \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -3 & 0 & c - a - b \end{array} \right].$$

Επομένως, το σύνολο λύσεων του πρώτου συστήματος είναι το $\{(-3t, 2t, t) : t \in \mathbb{R}\}$, το δεύτερο σύστημα δεν είναι συμβατό, το σύνολο λύσεων του τρίτου συστήματος είναι το $\{(-3t, 2t + 1, t) : t \in \mathbb{R}\}$. Για να είναι το τέταρτο σύστημα συμβατό πρέπει $c - a - b = 0$.

- 2** Οι ελεύθερες μεταβλητές είναι οι x_3, x_4 . Το σύνολο λύσεων του συστήματος είναι το

$$\left\{ \left(1 - \frac{1}{5}t - s, \frac{2}{5}t + s, t, s, 1 \right) : t, s \in \mathbb{R} \right\} = \left\{ (1, 0, 0, 0, 1) + t \left(-\frac{1}{5}, \frac{2}{5}, 1, 0, 0 \right) + s \left(-1, 1, 0, 1, 0 \right) : t, s \in \mathbb{R} \right\}.$$

- 3** $a = -2$.

- 5** Το σύνολο λύσεων του ομογενούς συστήματος είναι το $\{t(1, 1, 1, 2) + s(0, 1, 2, 1) : t, s \in \mathbb{C}\}$.

1.4

- 1** Απαλοίφοντας το t βρίσκουμε ότι $y - 2x - 2 = 0$

- 2** Η ελαττωμένη κλιμακωτή μορφή του αντίστοιχου συστήματος είναι

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & \frac{1}{3} & \frac{2}{3} \\ 0 & 1 & -\frac{2}{3} & -\frac{1}{3} \end{array} \right].$$

Άρα το επίπεδο περιγράφεται ως το σύνολο

$$\left\{ \left(\frac{2}{3}, -\frac{1}{3}, 0 \right) + t \left(-\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, 1 \right) : t \in \mathbb{R} \right\}.$$

- 3** $3y - 2z = 0$

- 4** Όλα τα επίπεδα της μορφής $ax + by + az = 0$ περνούν από τα τρία αυτά σημεία, για $a, b \in \mathbb{R}$ που δεν είναι ταυτόχρονα μηδέν. Γεωμετρικά, αυτό συμβαίνει γιατί τα τρία σημεία ανήκουν στην ίδια ευθεία. Η εξίσωση της ευθείας είναι $\{t(1, 0, 1) : t \in \mathbb{R}\}$.

1.5

- 1** Η καμπύλη $y = -3 - 2x + x^2$ διέρχεται από τα δοθέντα σημεία.

- 2** Η καμπύλη $y = 2 - x^2 + x^3$ διέρχεται από τα δοθέντα σημεία.

- 3** Η καμπύλη $y = 2 + 2ax - (1 + a)x^2 + (1 - 2a)x^3 + ax^4$ διέρχεται από τα δοθέντα σημεία. Είναι τετάρτου βαθμού, για κάθε $a \neq 0$.

2.1

1

$$(α) \begin{bmatrix} 9 & 20 \\ 24 & 28 \end{bmatrix}$$

$$(β) \begin{bmatrix} 3 \\ 10 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$2 \quad A^3 = \begin{bmatrix} 0 & a(a^2 + b^2 - c^2) & b(a^2 + b^2 - c^2) \\ a(a^2 + b^2 + c^2) & 0 & -c(a^2 + b^2 + c^2) \\ b(a^2 + b^2 + c^2) & c(a^2 + b^2 + c^2) & 0 \end{bmatrix}$$

$$3 \quad (α) \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & d \end{bmatrix}$$

$$(β) \begin{bmatrix} a & 0 \\ 0 & d \end{bmatrix}$$

$$(γ) \begin{bmatrix} a & b \\ 0 & a \end{bmatrix}$$

4 Παρατηρούμε ότι

$$A = \frac{A + A^T}{2} + \frac{A - A^T}{2}.$$

Ο $A + A^T$ είναι συμμετρικός πίνακας ενώ ο $A - A^T$ είναι αντισυμμετρικός πίνακας.

5 Για $n = 1$, η πρόταση ισχύει. Έστω ότι ισχύει για $n = k$. Θα αποδείξουμε ότι ισχύει για $n = k + 1$. Αφού $A_1 \cdots A_{k+1} = (A_1 \cdots A_k)A_{k+1}$, από την υπόθεση της μαθηματικής επαγωγής $A_1 \cdots A_k$ είναι κάτω τριγωνικός. Αρκεί, λοιπόν, να αποδείξουμε ότι το γινόμενο δύο κάτω τριγωνικών πινάκων είναι κάτω τριγωνικός. Έστω A, B δύο κάτω τριγωνικοί πίνακες, $AB = (c_{ij})$. Τότε $c_{ij} = a_{i1}b_{1j} + \cdots + a_{im}b_{mj}$. Θα αποδείξουμε ότι τα στοιχεία επάνω από την κύρια διαγώνιο του AB είναι ίσα με μηδέν. Έστω ότι $j > i$. Αν $k \leq i$, τότε $k < j$ και $b_{kj} = 0$, άρα $a_{ik}b_{kj} = 0$. Αν $k > i$, τότε $a_{ik} = 0$ και $a_{ik}b_{kj} = 0$. Επομένως $c_{ij} = 0$ είναι μηδέν, για $j > i$ και AB είναι κάτω τριγωνικός.

2.2

$$1 \quad (E_{i+a,j})^{-1} = E_{i-a,j}, (E_{i \leftrightarrow j})^{-1} = E_{i \leftrightarrow j}, (E_{b,i})^{-1} = E_{b,i}.$$

2

$$A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ -4 & 2 \end{bmatrix}, B^{-1} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 3 & 3 & 3 \\ -1 & -1 & 2 \\ -5 & -2 & 4 \end{bmatrix}, C^{-1} = \frac{1}{6} \begin{bmatrix} 12 & -6 & -3 \\ -2 & 2 & 1 \\ -4 & 2 & 2 \end{bmatrix}.$$

3

$$X_1 = A^{-1} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{pmatrix} 3/2 \\ -2 \end{pmatrix}.$$

$$4 \quad A^2 + 2A = I + n \Rightarrow A(A + 2I_n) = (A + 2I_n)A = I_n \Rightarrow A^{-1} = A + 2I_n. \text{ Ομοίως } B^{-1} = -1/3(2B^2 + 4B - 2I_n)$$

2.3

- 1** $a_1 = -2$, $a_2 = 3 + 3i$. Για την ορίζουσα a_3 να χρησιμοποιήσετε πράξεις γραμμών για να φέρετε τον πίνακα σε άνω τριγωνική μορφή: $a_3 = 90$. Για την a_4 να χρησιμοποιήσετε την ανάπτυξη της ορίζουσας ως προς την τέταρτη γραμμή: $a_4 = -72$.
- 2** Για την ορίζουσα b_1 παρατηρείστε ότι ο πίνακας είναι μπλοκ 3×3 πινάκων: $b_1 = 6$. Για την ορίζουσα b_2 παρατηρείστε ότι αν αντιμετωπίσετε δύο στήλες, ο πίνακας γίνεται μπλοκ πινάκων: $b_2 = 2$.
- 3** Να χρησιμοποιήσετε επαγωγή ως προς n .
- 4** Αφού A είναι 5×5 , έπεται ότι $\det(2A) = 2^5 \det A$. Επομένως $\det 2A = 32i$. Επίσης, αφού $\det \operatorname{adj}(A) \det A = (\det A)^5$ βρίσκουμε ότι $\det(\operatorname{adj}(A)) = 1$.
- 5** $A = -A^T \Rightarrow \det A = (-1)^n \det A \Rightarrow \det A = 0$
- 6** Αν $a_i = a_j$ για $i \neq j$, τότε η ορίζουσα είναι μηδέν. Διαφορετικά, να χρησιμοποιήσετε επαγωγή ως προς n . Για το επαγωγικό βήμα ($n = k + 1$), να χρησιμοποιήσετε πράξεις γραμμών για να μηδενίσετε τα στοιχεία της πρώτης στήλης στις γραμμές $2, \dots, k + 1$, στη συνέχεια να αναπτύξετε κατά τα στοιχεία της πρώτης στήλης και κατόπιν να διαιρέσετε την i γραμμή με $a_i - a_1$, για $i = 2, \dots, k + 1$.
- 7** $x_1 = 2/7$, $x_2 = 37/7$, $x_3 = 18/7$.

2.4

- 2** Οι λύσεις του συστήματος $A^T X = \mathbf{0}$ δίνουν το σύνολο

$$\{t(1, -1, 1, 0, 0, 0) + s(-1, 0, 0, -1, 1, 0) + r(0, 1, 0, 1, 0, 1) : t, s, r \in \mathbb{R}\}.$$

Για παράδειγμα, $(1, -1, 1, 0, 0, 0)$ δηλώνει την κυκλική διαδρομή που χρησιμοποιεί τις ακμές 1, 3 κατά την φορά τους και την ακμή 2 με αντίθετη φορά.

- 3** Εφαρμόστε τον κανόνα του Cramer, χρησιμοποιώντας την τιμή της ορίζουσας του Vandermonde.
- 4** Ο $n \times (n + 1)$ πίνακας A των συντελεστών του συστήματος που πρέπει να επιλυθεί για να βρεθούν οι συντελεστές $a_0, \dots, a_n$ της καμπύλης $y = a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n$, περιέχει ως υποπίνακα τον πίνακα του Vandermonde. Αφού $\operatorname{rank} A = n$, έπεται ότι το σύστημα είναι συμβατό και έχει μία ελεύθερη μεταβλητή. Άρα έχει άπειρες λύσεις.
- 5** $Y = [1/3 \quad 3 \quad 2/3]^T$, $X = [-166/21 \quad 57/21 \quad 2/21]^T$.
- 6** Θα πρέπει να είναι πολλαπλάσιο του πίνακα $[31 \quad 32 \quad 36]^T$.

3.1

- 1 Η L δίνεται από την εξίσωση $y = 2$ και δεν είναι υποχώρος του $\mathbb{R}^2$. Η L' δίνεται από την εξίσωση $y - 2x = 0$ και είναι υποχώρος του $\mathbb{R}^2$.
- 2 Τα σημεία $(0, 0, 0)$ ($k = t = 0$), $(1, 0, 1)$ ($k = 0, t = 1$) και $(1, 1, 1)$ ($k = 1, t = 0$) ανήκουν στο E_1 . Λύνουμε το σύστημα $-d = 0, a + b + c - d = 0, a + c - d = 0$. Το E_1 περιγράφεται από την εξίσωση $z - x = 0$ και είναι υποχώρος του $\mathbb{R}^3$. Το E_2 δεν είναι υποχώρος του $\mathbb{R}^3$. Παρατηρήστε ότι $E_3 = E_1$.
- 3 2
- 4 Μετακινούμε το παραλληλόγραμμα οριζόντια και κάθετα κατά 1 μονάδα. Το εμβαδόν του παραλληλογράμμου $(0, 0), (1, 2), (0, 4), (1, 6)$ υπολογίζεται από την Πρόταση 3.1.2.
- 5 6.

3.2

- 1 $(0, 0) \notin L$.
- 2 Έστω $a, b \in U$. Τότε $a = (a_1, a_1, a_3, \dots, a_n)$ και ομοίως για το b . Αν $k, l \in \mathbb{k}$ τότε $ka + lb = (ka_1 + lb_1, ka_1 + lb_1, ka_3 + lb_3, \dots, ka_n + lb_n) \in U$. Ένα παράγον σύνολο για το U όταν $n = 4$ είναι το $\{(1, 1, 0, 0), (0, 0, 1, 0), (0, 0, 0, 1)\}$.
- 3 Ένα παράγον σύνολο για το L είναι το $\{(1, -1, 0), (0, 0, 1)\}$.
- 4 Ένα παράγον σύνολο για το U είναι το $\{(1, 1, 1)\}$. Ένα παράγον σύνολο για το V είναι το $\{(0, 1, 0), (0, 0, 1)\}$. $U \cap V = \{(0, 0, 0)\}$.
- 5 Όπως στο Παράδειγμα 3.2.4.7. Βρίσκουμε ότι $2z + y - 2x = 0$
- 6 $S(X) = S(Y) = \mathbb{R}^2$.
- 7 Εφαρμόζουμε την Πρόταση 3.2.9. Το διάνυσμα $(1, 2, 3)$ ανήκει στον χώρο γραμμών και στηλών του A .

3.3

- 1 $2u_1 - u_4 = 0$.
- 2 $v_1 - v_2 - v_3 = 0$. Μία βάση για τον χώρο $S(\{v_1, v_2, v_3\})$ είναι το σύνολο $\{v_1, v_2\}$.
- 3 (α) $\{(1, -2)\}$.
 (β) $\{(1, 0, -\frac{1}{3}), (0, 1, -\frac{1}{3})\}$.
 (γ) Το παράγον σύνολο αποτελείται από γραμμικά ανεξάρτητα διανύσματα και είναι βάση για το U_3 .

3.4

- 1** Να χρησιμοποιήσετε το Θεώρημα 3.4.5 για να αποδείξετε ότι $\dim_{\mathbb{R}}(U \cap W) \geq 1$.
- 2** Έστω A ο πίνακας με στήλες να αντιστοιχούν στα διανύσματα που παράγουν τον U και W . Τότε

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 1 & 2 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow \cdots \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Επομένως $U+W = \mathbb{R}^4$ (διαλέξτε την αγαπημένη σας βάση για το $\mathbb{R}^4$). Από τις σχέσεις $\Sigma_5 = 2\Sigma_2$ και $\Sigma_6 = -2\Sigma_3 + \Sigma_4$ και επομένως $\Sigma_2 = 1/5\Sigma_5$, ενώ $\Sigma_3 = 1/2(\Sigma_4 - \Sigma_6)$. Συνεπώς, $U \cap W = S(\{(1, 1, 0, 0), (1, 1, 0, 0)\})$.

3 (α) $C_B(e_1) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, C_B(e_2) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

(β) $C_B(e_1) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, C_B(e_2) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$

(γ) $C_B(e_1) = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, C_B(e_2) = \begin{bmatrix} 0 \\ \frac{1}{2} \end{bmatrix}$

4 $C_D(w_1) = \begin{bmatrix} 6 \\ 10 \end{bmatrix}$

5 (α) $v = e_1 + e_2 + 2e_3 = (1, 1, 2)$

(β) $v = e_1 + 3e_2 + e_3 = (1, 3, 1)$

6 Αφού

$$\left[\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & 2 \end{array} \right] \rightarrow \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & 2 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right],$$

έπεται ότι

$$C_D(w_1) = \begin{bmatrix} 2 \\ 2 \end{bmatrix}, C_D(w_2) = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix}.$$

7 Η ελαττωμένη κλιμακωτή μορφή γραμμών του A είναι

$$\left[\begin{array}{ccccc} 1 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right].$$

Επομένως το σύνολο $\{(1, 1, 1, 0, 1), (0, 0, 0, 1, 1)\}$ είναι βάση για τον $\Gamma(A)$. Το σύνολο $\{(1, 2), (2, 5)\}$ είναι βάση για τον $\Sigma(A)$. Αφού το σύνολο των λύσεων του ομογενούς συστήματος $AX = \mathbf{0}$ είναι το

$$\{t(-1, 1, 0, 0, 0) + s(-1, 0, 1, 0, 0) + f(-1, 0, 0, -1, 1) : s, t, f \in \mathbb{k}\},$$

έπεται ότι

$$\{(-1, 1, 0, 0, 0), (-1, 0, 1, 0, 0), (-1, 0, 0, -1, 1)\}$$

είναι βάση για τον $\text{null}(A)$. Παρατηρούμε ότι $-\Sigma_1 + \Sigma_2 = 0$, $-\Sigma_1 + \Sigma_3 = 0$, $\Sigma_1 + \Sigma_4 - \Sigma_6 = 0$.

- 8** Αν $BX = 0$, τότε $(AB)X = 0$. Επομένως $\text{null}(B) \subset \text{null}(AB)$ και συνεπώς $\dim_{\mathbb{k}} \text{null}(B) \leq \dim_{\mathbb{k}} \text{null}(AB)$.
- 9** Σύμφωνα με την Άσκηση 8 και το Θεώρημα 3.4.3, προκύπτει ότι $\text{rank}(AB) \leq \text{rank}(B)$. Επομένως, για τον πίνακα $B^T A^T$, ισχύει ότι $\text{rank}(B^T A^T) \leq \text{rank}(A^T)$. Να χρησιμοποιήσετε τώρα την Πρόταση 3.4.1 για να προκύψει το ζητούμενο.

3.5

- 1** Το σύνολο των πολυωνύμων με συντελεστές από το $\mathbb{R}$ που έχουν βαθμό 6 δεν είναι υποχώρος του $\mathbb{R}[x]$, αφού για παράδειγμα $x^6 + (-1)(x^6 - 2x) = 2x$ που έχει βαθμό 1. Μία βάση για τον υποχώρο των πολυωνύμων με συντελεστές από το $\mathbb{R}$ που έχουν βαθμό $\leq m$ είναι το σύνολο $\{1, x, \dots, x^m\}$
- 2** Αν E_{ij} είναι ο πίνακας με 1 στη θέση ij και μηδέν στις άλλες θέσεις, τότε παρατηρείστε ότι $\{E_{11}, E_{12}, \dots, E_{nm}\}$ είναι βάση για τον $\mathcal{M}_{n \times m}(\mathbb{k})$.
- 3** Μία βάση για τον υποχώρο των διαγωνίων $n \times n$ πινάκων στον $\mathcal{M}_{n \times m}(\mathbb{k})$ είναι το σύνολο $\{E_{11}, E_{22}, \dots, E_{nn}\}$ με τον συμβολισμό της προηγούμενης άσκησης.

4.1

2 $f(x, y) = (x + 2y, 3x + 4y)$.

3 $f(x_1, x_2, x_3, x_4) = (x_1 + 3x_2 + 5x_3 + 6x_4, 3x_1 + x_2 - x_4)$,
 $g(x_1, x_2) = (x_1 + 3x_2, 3x_1 + x_2, 5x_1, 6x_1 - x_2)$

4 $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \end{bmatrix}$

5 $f(4, -3) = (1, -11)$

6 $e_1 \mapsto (0, -1) \mapsto (0, -1) \mapsto (0, -2) \mapsto (0, -2)$. $e_2 \mapsto e_1 \mapsto (3, 0) \mapsto (3, 0) \mapsto (-3, 0)$.

Να συμπεράνετε ότι $f(x, y) = (-3y, -2x)$.

4.2

1 Αφού

$$A = \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 0 & a \\ 0 & 1 & -1 & b \\ 1 & 0 & 2 & c \end{array} \right] \rightarrow \dots \rightarrow \left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & -2 & a - 2b \\ 0 & 1 & -1 & b \\ 1 & 0 & 2 & c - a + 2b \end{array} \right],$$

έπεται ότι $(1, 0, 1), (2, 1, 0)$ είναι βάση για την $\text{Im} f$. Σημειώστε επίσης ότι η $\text{Im} f$ είναι το επίπεδο $c - a + 2b = 0$ στον $\mathbb{R}^3$.

- 3** Μία βάση για τον V είναι το σύνολο $\{(1, -1, 0), (0, 1, -1)\}$. Σύμφωνα με τον Πίνακα 4.2.1.iv, η γραμμική συνάρτηση $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow V$, με $f(e_1) = (1, -1, 0)$, $f(e_2) = (0, 1, -1)$ είναι ισομορφισμός. Παρατηρείστε ότι $f(x, y) = f(xe_1 + ye_2) = (x, -x + y, -y)$ και ότι ο πίνακας της συνάρτησης ως προς τις δυο αυτές βάσεις είναι ο μοναδιαίος.
- 4** Όπως στην προηγούμενη άσκηση. Αν $v_1 = (1, -1, 0)$ και $v_2 = (0, 1, -1)$ τότε $f : V \rightarrow \mathbb{R}^2$, $v_1 \mapsto e_1$, $v_2 \mapsto e_2$ είναι ισομορφισμός. Επομένως $av_1 + bv_2 \mapsto (a, b)$.

4.3

1

$$S_{D \leftarrow B} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 3 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}, S_{B \leftarrow D} = \frac{1}{8} \begin{bmatrix} 0 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 0 \\ -8 & -3 & 1 & 8 \\ 8 & 1 & -3 & 0 \end{bmatrix}.$$

- 2** $f(x, y) = (5x - y, -2x)$.
- 3** $f(x, y, z) = (x, x - y - z, y)$, $f^{-1}(x, y, z) = (x, z, x - y - z)$.

5.1

- 1** $\phi(v) = -v, \forall v \in \mathbb{R}^2$. Επομένως, η ϕ έχει την ιδιοτιμή $\lambda = -1$ και κάθε $v \in \mathbb{R}^2, v \neq (0, 0)$ είναι ιδιοδιάνυσμα της ϕ .
- 2** Η ϕ έχει δύο ιδιοτιμές, ± 1 . Για το $\lambda = -1$, τα ιδιοδιανύσματα είναι της μορφής $(x, 0, z)$. Για το $\lambda = 1$ τα ιδιοδιανύσματα είναι της μορφής $(0, y, 0)$.
- 3** (α) Για $\lambda_1 = 5$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $v_1 = (1, 1)$.
Για $\lambda_2 = -1$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $v_2 = (1, -\frac{1}{2})$.
- (β) Για $\lambda_1 = \frac{i\sqrt{3}-1}{2}$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(1, \frac{i\sqrt{3}-1}{2}, -\frac{i\sqrt{3}+1}{2})$.
Για $\lambda_2 = -\frac{i\sqrt{3}+1}{2}$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(1, -\frac{i\sqrt{3}+1}{2}, \frac{i\sqrt{3}-1}{2})$.
Για $\lambda_3 = 1$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $v_3 = (1, 1, 1)$.
- 4** (α) Για $\lambda_1 = 3$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(1, 1, -2)$.
Για $\lambda_2 = 2$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(1, 0, 0)$.
- (β) Για $\lambda_1 = 2$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(1, 2)$.
Για $\lambda_2 = -1$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(1, \frac{1}{2})$.
- (γ) Για $\lambda_1 = 0$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(-i, 1)$.
Για $\lambda_2 = 2$, τα ιδιοδιανύσματα είναι πολλαπλάσια του $(i, 1)$.

5

$$AX = \lambda X \implies (A + kI)X = (\lambda + k)X.$$

Για να δείξετε ότι $A^m X = \lambda^m X$, χρησιμοποιείτε επαγωγή.

- 6** Να χρησιμοποιήσετε την προηγούμενη άσκηση για να δείξετε ότι $Av = \lambda v \implies (3A^2 - A + 2I)v = (\lambda^2 - \lambda + 2)v$

5.2

- 1 Να κάνετε χρήση της σχέσης της ορίζουσας και του ίχνους ενός πίνακα για να δείξετε ότι οι άλλες δύο ιδιοτιμές είναι οι $\pm 2i$.
- 2 $V_3 = \{t(1, 1, -2) : t \in \mathbb{R}\}$, $V_2 = \{t(1, 0, 0) : t \in \mathbb{R}\}$.
- 3 Αν $B = S^{-1}AS$, τότε $\det(B - xI_n) = \det(A - xI_n)$. Επομένως έχουν τον ίδιο σταθερό όρο, δηλ. $\det(B) = \det(A)$. Ομοίως, έχουν τον ίδιο συντελεστή για τον όρο x^{n-1} και $\text{Tr}(B) = \text{Tr}(A)$
- 4 Η αλγεβρική πολλαπλότητα της ιδιοτιμής 1, είναι 3 ενώ η γεωμετρική της πολλαπλότητα είναι ίση με 1. Η αλγεβρική πολλαπλότητα των άλλων ιδιοτιμών είναι 1, άρα και η γεωμετρική πολλαπλότητά τους είναι 1.

5.3

- 1 Ναι.
- 2 Ναι.
- 3 $a \neq b \in \mathbb{R}$
- 4 ΟΑ δεν διαγωνιοποιείται.
- 5 Ο Α είναι διαγωνιοποιήσιμος.
- 6 Ο Α είναι 4×4 πίνακα. Αφού $\det(A) = 4$, έπεται ότι $\text{rank}(A) = 4$. Από το Θεώρημα των Cayley-Hamilton προκύπτει ότι $A^{-1} = -\frac{1}{4}(A^3 - 2A^2 + I)$.
- 7 $A^{-1} = -\frac{1}{12}(-A^2 - 2A + 7I_3)$ και $A^4 = 11A^2 - 2A - 24I_3$.
- 8 Υπάρχουν δύο μορφές για τα μπλοκ του Jordan για την ιδιοτιμή 3 και τρεις μορφές για τα μπλοκ του Jordan για την ιδιοτιμή 1. Συνολικά, υπάρχουν 6 συνδυασμοί.

5.4

- 1 $\|v\| = \sqrt{30}$, $\|3v\| = 3\sqrt{30}$, $\|\frac{1}{5}v\| = \frac{\sqrt{30}}{5}$.
- 2 Να αναπτύξετε το εσωτερικό γινόμενο $\langle u+v, u+v \rangle$ και να παρατηρήσετε ότι $\langle u, v \rangle = 0$.
- 3 Παρατηρείστε ότι $A^T A$ είναι διαγώνιος πίνακας, όπου $A = [v_1 \ v_2 \ v_3]$ και στη συνέχεια να χρησιμοποιήσετε την Πρόταση 5.4.7.
- 4 $A^T(A^T)^T = A^T A = I_n$.

5

$$D = \begin{bmatrix} 6 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix}, P = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}.$$

- 6 Ο 3×3 πίνακας έχει τρεις διακριτές ιδιοτιμές (1, 2, 7) και είναι διαγωνιοποιήσιμος.

- 8** Να παρατηρήσετε ότι $\|(1/2, 1/2)\| \neq 1$, άρα δεν υπάρχει ορθογώνιος A_1 . Για τον A_2 , να δείξετε πρώτα ότι $a = \pm\sqrt{15}/4$.
- 9** Να επιβεβαιώσετε ότι $(-1, 0, i)$ είναι ορθογώνιο ως προς το $(1, 0, i)$. Στη συνέχεια, για να βρείτε διάνυσμα $(a, b, c) \in \mathbb{C}^3$, ορθογώνιο προς τα άλλα δύο, να λύσετε το σύστημα $a - ic = 0$, $-a - ic = 0$.
- 11** Να θέσετε $w = h(v)$ και να συμπεράνετε ότι $h(v) = \mathbf{0}$.

5.5

- 1** Αν A είναι ο πίνακας της ϕ ως προς την κανονική βάση του $\mathbb{R}^3$, τότε A^T είναι ο πίνακας της ϕ^* ως προς την κανονική βάση του $\mathbb{R}^3$. Αφού

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \end{bmatrix} \implies A^T = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \implies \phi^*(x, y, z) = (x+y-z, 2x+y+z, y).$$

- 5** Αν $X \in \text{null}(A)$, τότε $AX = 0$ και επομένως $A^TAX = 0$, δηλ. $X \in \text{null}(A^TA)$. Αντίστροφα, αν $X \in \text{null}(A^TA)$, θα δείξουμε ότι $X \in \text{null}(A)$. Έστω $Y = AX$. Τότε

$$\langle Y, Y \rangle = \langle AX, AX \rangle = \langle X, A^TAX \rangle = \langle X, \mathbf{0} \rangle = 0$$

και επομένως $Y = 0$, δηλ. $Y \in \text{null}(A)$. Το τελικό συμπέρασμα για τις βαθμίδες των πινάκων προκύπτει από το Θεώρημα 3.4.3.

- 3** $\langle Av, Av \rangle = \langle \lambda v, \lambda v \rangle \implies \langle v, A^TAv \rangle = \lambda^2 \langle v, v \rangle \implies \langle v, v \rangle = \lambda^2 \langle v, v \rangle$. Αφού $\langle v, v \rangle \neq 0$, έπεται ότι $\lambda = \pm 1$.
- 4** Σύμφωνα με το Θεώρημα 5.5.5, αρκεί $A = A^T$. Έτσι, η πρώτη στήλη του A είναι απόλυτα καθορισμένη. Για παράδειγμα, μπορείτε να επιλέξετε τον A να είναι ο πίνακας

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 4 & 6 \\ 3 & 6 & 0 \end{bmatrix}.$$

- 6** Αρκεί $A = \overline{A^T}$. Για παράδειγμα, μπορείτε να επιλέξετε τον A να είναι ο πίνακας

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1+3i \\ 1-3i & 0 \end{bmatrix}.$$

6.1

- 1** $\text{proj}_{v_1}(v) = \frac{3a+b-c}{11}v_1$, $\text{proj}_{v_2}(v) = \frac{a-2b+c}{6}v_2$, $\text{proj}_{v_3}(v) = \frac{a+4b+7c}{66}v_3$.

Για τα υπόλοιπα ερωτήματα, παρατηρούμε ότι η βάση B είναι ορθογώνια. Μπορούμε λοιπόν να χρησιμοποιήσουμε την Έκφραση (6.1.2.1). Επομένως, αν $U = \langle v_1, v_2 \rangle$, τότε $\text{proj}_U(v) = \text{proj}_{v_1}(v) + \text{proj}_{v_2}(v)$ και $v = \text{proj}_{\mathbb{R}^3}(v) = \text{proj}_{v_1}(v) + \text{proj}_{v_2}(v) + \text{proj}_{v_3}(v)$.

- 2** $\text{proj}_{v_1} u = \frac{9}{25}v_1$. Για τα υπόλοιπα ερωτήματα, προχωρήστε όπως στην Άσκηση 1.

- 3** Η ορθογώνια βάση που προκύπτει με την εφαρμογή του Αλγορίθμου 6.1.1, παραλλαγή i είναι η $(u_1, (5, 2, -5), (-1, 5, 1))$.
- 4** Να βρείτε **πρώτα** μία ορθογώνια βάση για τον U ή να εφαρμόσετε τον Αλγόριθμο 6.1.2. $\text{proj}_U(v) = \frac{1}{5}(-4, -1, 2, -3)$.
- 5** Να βρείτε **πρώτα** μία ορθογώνια βάση για τον U ή να εφαρμόσετε τον Αλγόριθμο 6.1.2. Αφού $(3, 3, 4) - \text{proj}_U(3, 3, 4) = \frac{1}{3}(2, 2, -2)$, η ζητούμενη απόσταση είναι $(2\sqrt{3})/3$.

6.2

- 1** Οι ιδιοτιμές του A είναι οι $1, i, 0$. Επομένως ο A είναι διαγωνιοποιήσιμος και υπάρχει D διαγώνιος έτσι ώστε $A = SDS^{-1}$. Συνεπώς $A^{100} = SD^{100}S^{-1}$ και

$$D^{100} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Να βρείτε τους πίνακες S και S^{-1} και να πολλαπλασιάσετε τους τρεις αυτούς πίνακες.

- 2** Όπως στο πρώτο μέρος της απόδειξης του Θεωρήματος 6.2.3, να χρησιμοποιήσετε ότι

$$T(v) = \sum_{i=1}^n \langle v, e_i \rangle T(e_i), \text{ για κάθε } v \in \mathbb{R}^n.$$

- 3** $f(x, y) = (-2y + 2, x + 1)$.
- 4** Αφού η μία ιδιοτιμή είναι το 1 και η άλλη ιδιοτιμή έχει απόλυτη τιμή μικρότερη του 1, το σύστημα θα ισορροπήσει.
- 6** $f_1 = e^{3x}, f_2 = e^{3x} - 2e^{2x}, f_3 = 2e^{2x} - e^{3x}$.
- 7** Η καμπύλη είναι υπερβολή.
- 8** $(1/6, 0, 1/3)$.
- 9** Η ζητούμενη ευθεία είναι $y = -\frac{1}{2} + \frac{7}{5}$.

